

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De eiectione hominis de paradyso. C

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

faciebat liberum arbitrium, nisi diuinum præberetur adiutoriū. Ecce his verbis satis ostenditur, quod ante peccatum homo indigebat gratia operante & cooperante. Non enim habebat quo pedem mouere posset sine gratiæ operantis & cooperantis auxilio, habuit tamen quo poterat stare.

Quod homo ante lapsum virtutes habuerit.

Præterea queri solet. Vtrum homo ante lapsum virtutem habuerit. Quibusdam videtur quod non habuerit, id ita probare conantibus. Iustitiā, inquirunt, non habuit, quia præceptum Dei contempsit: nec Prudentiā, quia sibi non prouidit: nec temperantiam, quia aliena appetit: nec fortitudinem, quia prauæ suggestioni cecidit. Quibus respondentes dicimus, eum quidem non tunc habuisse has virtutes quando peccauit, sed ante, & tunc amisisse. Quod multis sanctorum testimoniis comprobatur. Ait enim Augustinus in quadam homilia, Adam de limbo tertia ad imaginem Dei factum, pudicitia armatum, temperantia compositum, charitate splendidum, primos parentes illis donis ac tantis bonis exposuit, pariterque peremit. De hoc eodem Ambr. ad Sabinum ait: Quando Adam solus erat, non est peruariatus: quia eius mens Deo adhærebat. Super psalm. quoque dicit. Quod homo ante peccatum beatissimus, auram carpebat ætheream. Sed quomodo sine virtute beatissimus erat? Augustinus quoque super Gen. dicit: Adam ante peccatum spiritali mente præditum fuisse. Non est ergo dubitandum hominem ante peccatum virtutibus fuisse, sed illis per peccatum expoliatum fuisse.

De eiectione hominis de paradyso.

In illius quoque peccati poenam eiectionem est de paradyso in istum miseriarum locum, sicut in Genes. legitur, Nunc ergo ne forte mittat manū suam, & sumat de ligno vitæ, & cōdat, & uiuat in eternū, emisit eum Deus de paradyso voluptatis. His verbis insinuari

*Amb. epist.
41. ad principium t. 3.
Idem sermone 4. ad versum adhaesit.
Psalm. 118.
Aug. de Genes. li. 1. ca. 42.
in fin. li. 1. 3.*

Genes. 3. 6.

insinuari videtur, quod nunquam moreretur, si postea de illo ligno sumplisset.

Quomodo intelligendum sit illud Ne sumat de ligno vite, & comedat, & viuat in aeternum. D

Sed quia per peccatum iam mortuum corp⁹ habebat, illa verba ex tali intellectu accipi possunt: Deus modo irati loquens, de homine superbo ait, Videte ne forte mittat manum suam, & c. i. caute vos angeli ne comedat de ligno vitæ, quo indign⁹ est: de quo, si perstitisset, comederet, & viueret in æternum: sed modo propter inobedientiam indignus est comedere. Et sicut verbo dixit, ita opere exhibuit. Emisit enim De⁹ de paradysio voluptatis in locum sibi congruum: sicut plerunq³ malus cum inter bonos viuere cœperit, si in melius mutari noluerit, de bonorum cōgregatione pellitur, pondere prauę consuetudinis pressus.

De flammeo gladio ante paradysum posito. E

Ne vero ad illud posset accedere, collocauit De⁹ ante paradysum Cherubin, & flammeum gladiū atq³ versatilem, ad custodiendam viam ligni vitę. Quod iuxta literam pōt hoc modo accipi, quia p⁹ ministeriū angelorū ignea custodia ibi constituta fuit. Hoc enim per cęlestes potestates in paradysio visibili factum esse credendum est, vt per angelicum ministerium ibi esset quedā ignea custodia: non tamen frustra, sed quia aliquid significat de paradysio spiritali. Cherubin enim interpretatur plenitudo scientię: hæc est charitas, quia plenitudo legis est dilectio. Gladius autem flammeus pænæ temporales sunt, quę versatiles sunt, quia tēpora volubilia sunt. Illa ergo ad custodiam ligni vitę ideo posita sunt ante paradysum, quia ad vitā non reditur nisi per Cherubin, scilicet, plenitudinē scientię, id est, charitatē, & per gladiū versatilem: id est, tolerantiam passionum temporalium.

E e 2 An

*Au ad finē
ca. 40. li. 12.
de genesi
ad literam.*